

CONCEPTUL DE SERVICIU PUBLIC ÎN CONTEXTUL LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE: REALITĂȚI ȘI PROVOCĂRI

THE CONCEPT OF PUBLIC SERVICE IN THE CONTEXT OF CURRENT LEGISLATION: REALITIES AND CHALLENGES

CZU: 35.08:342.9

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7874675>

Viorel RUSU¹

ABSTRACT. *The public service, as the main way of achieving the public interest, represents a rather important concept established both in the administrative law science and in the current legislation. The concept of public service has two meanings: the first meaning is that of body (authority) and the second meaning refers to a certain activity in the public domain. A certain difficulty or challenge is to compare the scientific concepts with the provisions of the legislation regulating the public service. One of the main tasks of the research would be to establish to what extent one can affirm the existence of a unitary legal concept regarding the public service.*

Keywords: *public service, electronic public services, decentralization of public services, modernization of public service, digitalization of public service, information and communication technology (ICT).*

Serviciul public, ca modalitate principală de realizare a interesului public, reprezintă un concept destul de important consacrat atât în știința dreptului administrativ, cât și în legislația în vigoare, în temei, din domeniul dreptului public.

Conceptul de serviciu public pornește de la nevoile sociale pe care le satisface statul, adică mijlocul prin care administrația își exercită activitatea [1, p.175]. În aspect general statul și unitățile administrativ-teritoriale, ca forme organizatorice de conviețuire și activitate ale membrilor societății, au menirea de a asigura acestora condițiile necesare de viață – economice (materiale), sociale, culturale, de securitate etc. Un element important este caracterul de continuitate, organizându-se în acest scop o multitudine de structuri organizatorice, denumite generic servicii publice, care sunt dotate, în vederea bunei lor funcționări, cu mijloace materiale și bănești, tehnice, specialiști, etc. Unele din aceste servicii publice se organizează numai de către stat, altele putând fi organizate și în cadrul colectivităților locale. În primul caz vorbim de servicii publice ale statului, în cel de-al doilea caz - de servicii publice ale satului (comunei), orașului (municipiului) sau raionului după caz, adică în aspect generic este vorba de servicii publice de interes local. Respectiv din punct de vedere a domeniului dreptului administrativ ne interesează doar acele servicii publice prin intermediul cărora se realizează administrația publică, înțelegând prin aceasta o dimensiune a

---

¹ Viorel RUSU, Expert, Congresul Autorităților Locale din Moldova, Lector universitar, Universitatea de Stat din Moldova, e-mail: viorel.rusu@calm.md , viorel.rusu@usm.md, ORCID: 0000-0002-0322-9949

administrației publice ca activitate. Desigur că nu toate situațiile vizează servicii publice administrative, dar oricare vizează servicii publice statale [1, p.183].

Încă în perioada interbelică distinși profesori români, luând în considerație doctrina franceză, au formulat concepte în domeniu, care sunt valabile și acceptabile până în prezent.

De exemplu prof. Anibal Teodorescu sublinia că, serviciile publice se întâlnesc oriunde este o activitate de stat. Susținea de asemenea că, funcția executivă a statului se realizează prin servicii publice, iar totalitatea lor formează administrația. În acest sens, autorul consideră că serviciul public este serviciul înființat și organizat de stat sau subîmpărțirile sale administrative pentru îndeplinirea atribuțiilor lor executive [2, p. 256].

Într-o altă opinie a prof. Marin Văraru [3, p. 89] se consideră că serviciul public este un element esențial al organizării statului modern, prin serviciu public înțelegând orice activitate creată pentru satisfacerea unor interese colective care se realizează după procedura specială a dreptului public, la nevoie cu concursul forței publice. Definit ca activitate, serviciul public are următoarele caracteristici: 1) este o activitate tehnico-juridică; 2) funcționează regulat și continuu; 3) este o activitate pentru realizarea unor interese publice; 4) activitate fără a avea ca scop un câștig material; 5) activitate care poate fi supusă unor modificări.

În contextul celor menționate, dar în aspect general de organizare a societății în stat, putem spune ca avem serviciul public de legiferare (Parlamentul), serviciul public judiciar (instanța de judecată), iar cel mai multe sunt serviciile publice din domeniul puterii executive, adică guvernate în cadrul activității administrative, despre care am vorbit mai sus - servicii publice de natură administrativă. În aspect organic sau formal serviciile publice sunt realizate de autoritățile publice, de instituții publice, de întreprinderi de stat sau municipale, iar unele din ele sunt concesionate (delegate) particularilor - persoane juridice sau fizice private.

Astfel, se poate concluziona că noțiunea de serviciu public are două sensuri: *un prim sens este acela de organism (organ) iar cel de-al doilea sens este acela ce privește o anumită activitate*. Conform prof. Antonie Iorgovan acest dublu sens își are originea în dreptul francez [1, p.181]. În sens organic sau formal prin serviciu public se înțelege o organizație, inclusiv întreprindere girată de administrație, iar în sens material, serviciul public este orice activitate care are ca scop satisfacerea unui interes general, indiferent de natura organizației care o exercită - publică sau privată. Astfel într-o definiție foarte simplă serviciul public este forma acțiunii administrative prin care o persoană publică își asumă satisfacerea unei nevoi de interes general.

În prezent, unul dintre cele mai des discutate aspecte referitoare la serviciile publice este *descentralizarea acestora*, mai precis modalitatea de realizare și gradul în care se realizează punerea în practică a principiului constituțional al descentralizării serviciilor publice [5].

Prin urmare într-o definiție mai complexă [4, p. 115], ținând cont de cele menționate, *serviciul public* este structură organizatorică înființată prin lege sau în baza legii, de către stat sau unitatea administrativ-teritorială, pentru satisfacerea în mod continuu și/sau sistematic a unor interese ale membrilor societății / interese publice, încadrată cu personal de specialitate și finanțată, ca regulă, din bugetul statului sau bugetul unității administrativ-teritoriale.

La rândul lor prevederile constituționale conțin așa noțiuni cum ar fi „descentralizarea serviciilor publice,, „servicii publice de interes raional” [5].

O anumită dificultate și chiar provocare este contrapunerea conceptelor științifice de mai sus cu prevederile legislației din domeniu. Una din sarcinile cercetării ar fi identificarea în ce măsură putem vorbi de un concept legal unitar privind serviciul public.

Astfel, reieșind din prevederile legislației în vigoare, putem vorbi de noțiuni ale serviciului public din anumite acte legislative concrete dar, în ultima perioadă, constatăm existența chiar a unei legi care are integral ca obiect de reglementare serviciul public.

Conform legislației privind reglementarea funcției publice și a statutului funcționarului public prin *serviciu public* se înțelege activitate de interes public, organizată și desfășurată de către *o autoritate publică*, iar prin *autoritate publică* se înțelege orice structură organizatorică sau organ, instituite prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public [6]. Respectiv serviciul public este privit în sens mai restrâns, limitându-se doar la autoritățile publice ca organisme sau structuri organizatorice. De asemenea mai puțin este reglementat în legislație statutul unei așa categorii de serviciu public cum ar fi instituția publică, exceptând unele repere generale din legislația civilă.

Respectiv în legislația privind serviciile publice de gospodărie comunală prin servicii publice de gospodărie comunală se înțeleg serviciile scoase din subordinea autorităților publice centrale și constituite ca structuri autonome gestionare, atribuindu-li-se patrimoniu propriu în unitatea administrativ-teritorială respectivă (alimentarea cu apă; alimentarea cu energie termică; canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale; salubritatea, înverzirea localităților; asigurarea cu transport public local; administrarea fondului locativ public și privat) [7].

Mai recent a fost adoptată o lege cu privire la serviciile publice, care conform denumirii urma să stabilească un cadru juridic general privind serviciile publice în cadrul statului și cu referință specială la serviciile publice organizate sub autoritatea administrației publice, acestea constituind marea majoritate [8]. Conform prevederilor legii respective servicii publice sunt considerate activități administrative necomerciale cu caracter individual, realizate în regim de putere publică de prestatorul de servicii publice, cu sau fără solicitarea beneficiarilor de servicii, și care vizează realizarea drepturilor, libertăților, obligațiilor și interese-

lor legitime ale acestora, asigurându-le, după caz, beneficiile materiale sau nemateriale corespunzătoare [8, art.2]. Astfel serviciul public în accepțiunea legislației în vigoare este:

- o „*activitate administrativă*” din categoria celor „*necomerciale*”, admițând că am putea avea cel puțin și categoria de activitate administrativă comercială, ceea ce ridică semne de întrebare din punct de vedere a dreptului administrativ și dreptului public;

- o *activitate administrativă* cu caracter individual realizată în regim de putere publică de prestatorii de servicii; Dacă vorbim de „*activități cu caracter necomercial*”, atunci acestea sunt asociate cu activitatea organizațiilor necomerciale [9, art. 1], această categorie fiind incompatibilă cu ”regimul de putere publică” caracteristic doar autorităților publice [10, art. 7, 8, etc.], precum și cu așa categorii de drept administrativ și drept public cum ar fi categoriile de servicii publice: cu caracter autoritar (inclusiv cele administrative) sau prestator (la rândul lor cu caracter nematerial sau material), exercitate de entități statale sau concesionate domeniului privat; servicii publice cu caracter sistematic (ritmic) sau servicii publice cu caracter continuu, etc.;

- o activitate administrativă adresată *beneficiarilor de servicii*, cu sau fără solicitarea acestora și care vizează realizarea drepturilor, libertăților, obligațiilor și intereselor legitime ale beneficiarilor de servicii, asigurându-le, după caz, beneficiile materiale sau nemateriale corespunzătoare. Conform prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova *activitatea administrativă* „reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea” [10, art. 5], noțiune cu mult mai largă și complexă decât ceea din legea menționată.

Respectiv prin prestator de servicii se înțeleg autoritățile administrative din structura administrației publice centrale de specialitate, autoritățile administrative autonome față de Guvern care prestează servicii publice, autoritățile administrației publice locale și persoanele juridice de drept privat care prestează servicii publice [8, art.2].

În aspect general conform prevederilor Codul administrativ al Republicii Moldova [10, Capitolul II din Cartea Întâi] sunt utilizate așa concepte sau noțiuni cum ar fi „*activitate administrativă*”, „*procedură administrativă*”, „*autorități publice*”, „*regimul de putere publică*”. Apare întrebarea privind corelația acestora cu categoriile din legea menționată. Inclusiv cum acestea ar putea fi corelate în cazul unor litigii dintre noile categorii de ”prestatori” și „beneficiari” de „servicii publice” și care va fi procedura judiciară: de drept comun sau specializată (contencios administrativ) sau/și, în unele cazuri, o procedură administrativă distinctă de coordonare? Cu regret legea respectivă în redacția actuală nu dă răspuns clar la aceste întrebări.

Conceptele doctrinale de drept public și drept administrativ, menționate la început, sunt mai aproape de categoriile menționate conform Constituției RM și Codului administrativ al Republicii Moldova, și mai puțin în raport cu categoriile utilizate în Legea cu privire la serviciile publice.

Astfel, doar la o privire generală, putem conchide că obiectul de reglementare a Legii cu privire la serviciile publice este cu mult mai îngust decât denumirea acesteia, referindu-se în temei la prestarea de servicii publice în format electronic. Intenția de a reglementa serviciile publice în general este un pic exagerată, acest rol ar putea prelua un act legislativ mai complex cum ar fi, de exemplu, Codul administrativ (*notă aut.*: cu regret și el nu chiar corespunde denumirii pretinse). Respectiv, în esență, Legea cu privire la serviciile publice [8] ar fi efectiv o lege cu privire la prestarea serviciilor publice în formă electronică. Pe tot parcursul legii termenul „serviciu public” ar fi trebuit să fie înlocuit cu termenul „serviciu public în formă electronică” sau „serviciu public electronic”. În ceea ce privește noțiunea de servicii publice ea putea fi omisă în lege, având în vedere complexitatea acesteia, sau putea fi expusă conform conceptelor științei dreptului administrativ, menționate la început.

De asemenea noțiunile de „*servicii publice proactive*” și „*eveniment de viață*” din legea în cauză nu au încărcătură juridică necesară, chiar creează incertitudini (*nota aut.* conform științei juridice este cunoscut că putem vorbi de evenimente ca categorie a faptelor juridice, de rând cu cele voluntare (acțiuni sau inacțiuni). Asemenea categorii admitem că pot fi concretizări ale proceselor tehnice aferente domeniului tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC).

În contextul celor menționate, principiile de bază propuse în Legea cu privire la serviciile publice ar trebui să fie aplicabile serviciilor publice electronice [8, art. 4], inclusiv ar fi fost necesar să fie corelate, chiar privind suprapunere, cu principiile procedurilor administrative din Codul administrativ al Republicii Moldova [10, Capitolul III din Cartea Întâi]. Doar, în mod firesc, exercitarea unor servicii publice în format electronic de asemenea se fac în limitele unor proceduri administrative. Unele principii cum ar fi „concentrarea pe beneficiarul de servicii publice (user-centricity)”, „prestarea serviciilor publice în formă electronică în mod implicit (digital-by-default)”, „prestarea serviciilor publice în formă electronică în mod prioritar (digital-first)”, *caracterul omnicanal al prestării serviciilor publice, furnizarea datelor doar o singură dată (once only)* [8, art. 4 lit. f) – j)] sunt incerte din punct de juridic și ar fi mai mult niște cerințe tehnice pentru reglementările de natură respectivă. De exemplu la instituirea unui serviciu public trebuie să se urmărească în mod prioritar accesibilitatea, comoditatea și eficiența pentru orice cetățean, indiferent de locul aflării, doar ulterior formatul electronic și cerințele tehnice aferente, adică formatul electronic nu poate fi scop în sine, ci doar un instrument pentru asigurarea principiului subsidiarității ca principiu în dreptul administrativ.

Prevederile Legii respective privind „interzicerea prestării serviciilor publice care nu sunt înregistrate în Registrul de stat al serviciilor publice” [8, art. 11 alin. (3)] creează un obstacol birocratic nejustificat, în special pentru autoritățile administrației publice locale, similar cum în prezent este avizarea statelor de personal ale acestora de către Cancelaria de Stat.

În aspectul categoriilor și ierarhiei actelor juridice, în special a actelor administrative [4, p. 162-165] categoria de „regulament privind organizarea și prestarea serviciilor publice” [8, art. 13, etc.] nu se încadrează în sistemul actelor legislative și altor acte normative ce reglementează competența sau statutul juridic al diferitor autorități publice și altor structuri privind prestarea unor sau altor servicii publice. Multe proceduri administrative sunt prevăzute în lege sau conform legii, inclusiv cerințe respective în domeniul serviciilor publice în formă electronică. Prevederile respective din lege [8, art. 12-15] ar trebui revăzute conceptual, deoarece nu se încadrează în procesul legislativ și normativ existent, reglementat de Legea privind actele normative [12, Capitolul II] și alte legi din domeniul de organizare și funcționare a diferitor autorități ale administrației publice. De exemplu, aspectul privind prestarea electronică a serviciului public poate fi inclus în actul de bază (ca compartiment), fără a cheltui resurse și timp nejustificate pentru un act normativ aparte (regulament). Ca alternativă, ar putea fi expuse niște cerințe și condiții în cazul serviciilor publice electronice, încadrate armonios cu prevederile Legii privind actele normative [12] și Codul administrativ al Republicii Moldova - pentru acte și fapte individuale [10], precum și cu angajamentele internaționale și prevederile legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Termenul „modernizarea serviciilor publice” [8, art. 13, etc.] din lege ar trebui înlocuit cu termenul „digitalizarea serviciilor publice”, deoarece procesul de modernizare a unui serviciu public este cu mult mai complex: revizuirea însăși a statului juridic și esenței serviciului, inclusiv în contextul corespunderii principiului subsidiarității [11, art. 3 lit. b)], evitării conflictelor și consolidarea eficienței competenței autorității publice privind serviciul respectiv, la fel posibilitatea descentralizării, delegării sau descentralizării acestuia, etc. Însă digitalizarea, ca element al procesului de guvernare electronică, nu poate îndeplini aceste sarcini complexe, având în vedere că acestea țin de întregul sistem administrativ de la nivel central și local, adică nu numai latura de aplicare a tehnologiilor informaționale, care reprezintă în esență și scopul legii respective.

În ceea ce privește interacțiunea interinstituțională în procesul prestării serviciilor publice electronice menționăm că fără prezentarea unor documente importante serviciul public în formă electronică nu poate fi prestat [8, art. 15 alin. (4)], adică prevederea respectivă creează incertitudine. În mod firesc fiecare autoritate publică sau instituție publică ar trebui să răspundă pe segmentul său de competență conform prevederilor și principiilor Codului administrativ al Repu-

blicii Moldova [10, art. 35]. Ar trebui de remarcat că mecanismele respective de partajare a răspunderii pe segmentul de competență este un punct slab al întregului proces de digitalizare și guvernare electronică, accentul fiind pus pe aspectul tehnic, ceea ce considerăm incorect și chiar creează riscuri din punct de vedere a securității raporturilor juridice aferente.

De asemenea prevederile Legii cu privire la serviciile publice, care stabilesc că „serviciile publice sunt prestate în formă electronică și/sau la ghișeu” [8, art. 17 alin. (1)], nu sunt reușite conceptual, având în vedere postulatele doctrinale și legale menționate mai sus. Astfel serviciile publice în general nu sunt prestate doar în formă electronică și/sau la ghișeu. Natura acestora poate fi diferită și modul de prestare la fel: cele cu caracter administrativ, cu caracter nematerial, cu caracter material, caracter mixt, etc. De exemplu serviciile publice de gospodărie comunală [7] sau servicii de asistență socială (cum ar fi de exemplu asistența la domiciliu a unei persoane în etate) ori medicale, care la fel sunt categorii de servicii publice, nu ne putem închipui cum pot fi prestate „în formă electronică și/sau la ghișeu”, doar admitem că elementul respectiv se poate întâmpla, dacă este necesar, la etapa finală – achitarea serviciului prestat. În contextul celor menționate prevederile legii privind „prestarea serviciilor publice la ghișeu” de asemenea sunt prea unilaterale și nici pe departe nu cuprind modalitățile de prestare a serviciilor publice [8, art. 20]. Ori prestarea serviciului public la ghișeu, reprezentând una din formele tradiționale de prestare a unui serviciu public, reglementarea ar trebui să se refere doar la partea digitală (electronică) de suport, dacă este necesar.

Legea respectivă, în esență, centralizează resursele informaționale privind serviciile publice, în special electronice, în dauna principiilor, drepturilor și intereselor autorităților administrației publice locale [5], dar admitem și a altor autorități publice și entități autonome. Astfel prestarea serviciilor publice electronice se realizează prin implementarea ghișeului unic, utilizându-se în acest sens „portalul guvernamental al serviciilor publice,” [8, art. 2 și 19]. Va permite arhitectura platformei unice a serviciilor publice (*notă aut.*: ar trebui de adăugat „electronice”) integrarea serviciilor publice de la nivel local, fiind vorba de sute de autorități ale administrației publice locale (chiar pur și simplu din punct de vedere a vizibilității acestora)? Care ar fi mecanismul creării acestuia în raport cu nivelul local, resursele, inclusiv dacă structura centrală responsabilă are servicii desconcentrate în teritoriu, ca să nu fie necesare deplasări în centru?

La rândul lor prevederile privind suspendarea prestării serviciilor publice ar trebui să se refere doar la suspendarea serviciilor publice electronice [8, art. 21], iar temeiuri de suspendare a unui serviciu public în general rezultă din specificul acestuia, fiind reglementate în actele normative privind serviciul în cauză. Respectiv suspendarea serviciului public electronic poate avea loc în temeiurile legale de suspendare a serviciului public propriu zis, iar prevederea de a-l suspenda doar în condițiile „regimului stării de urgență, de asediu și de război” este

exagerată și nu se încadrează în limitele cadrului legal existent, Considerăm, că cel puțin, puteau fi preluate sau făcute referințe la prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova privind suspendarea procedurilor și actelor administrative [10].

După cum am menționat anterior termenul „servicii publice proactive” creează incertitudini în aspect juridic și ar putea fi cu ușurință substituit prin termenul „servicii publice electronice conexe” [8, art. 23]. În aceste cazuri, cuprinse de reglementările respective, pur și simplu un rol proactiv îl are autoritatea publică sau altă structură care asigură serviciul public, dar esența serviciului public nu se schimbă.

Cât privește cadrul metodologic pentru monitorizarea calității și exercitarea controlului asupra modului de prestare a serviciilor publice ar trebui să fie unul tip, cu posibilitatea de adaptare la specificul serviciului public local, care să fie aprobat de Guvern, deoarece doar această autoritate, conform prevederilor constituționale, exercită conducerea generală a administrației publice [8, art. 27 și 29]. Eventual această înputernicire nu este caracteristică Cancelariei de Stat.

În contextul celor menționate mai sus, conceptele constituționale privind „descentralizarea serviciilor publice,, „servicii publice de interes local...” [5] ar fi trebuit să-și găsească reflectare mai concretă în conținutul Legii cu privire la serviciile publice.

În concluzie putem afirma că există „câmp” de perfecțiune a prevederilor legale privind unificarea conceptului/conceptelor de serviciu public sau servicii publice ca organisme și activități de primă importanță în asigurarea interesului public fie la nivel general statal, fie la nivel local. Unele reglementări, deși pretind în denumire de a avea un caracter general, reglementează fragmentar și unilateral instituția serviciului public. Acest lucru de unificare este și mai necesar în condițiile când există premise de dominare a categoriilor și conceptelor TIC, la fel aferente prestării serviciilor publice în format electronic, și care nu tot timpul au sens în aspect juridic (*nota aut.*: admitem că pot fi utilizate în aspect tehnic al proceselor TIC). Respectiv aceste forme electronice de prestare nu pot fi scop în sine și, în ultimă instanță, sunt doar niște instrumente de îmbunătățire și nu pot substitui esența și destinația serviciului public respectiv. Respectiv în cazul Legii cu privire la serviciile publice [8], deși în procesul elaborării a fost supus anumitor îmbunătățiri, denumirea ei este prea largă în raport cu conținutul și ar trebui să se limiteze la o reglementare legală care ar avea ca obiect prestarea serviciilor publice în formă electronică.

Referințe bibliografice:

1. Iorgovan A. *Tratat de drept administrativ*. Vol. II. București: Editura ALL BECK, 2002.

2. Teodorescu A. *Tratat de drept administrativ*. Vol. I. / Citat în lucrările contemporane ale prof. Iorgovan A., Alexandru I., Rodica N. P., etc.
3. Văraru M., *Tratat de drept administrativ roman*, București Ed. Librăriei Soccer & Co., 1928, p. 89 / citat prof. Iorgovan A., *op. cit.*, p. 175 - 176.
4. Cobăneanu S., Bobeica E., Rusu V. *Drept administrativ. Note de curs*. Chișinău: CEP USM, 2012.
5. A se vedea articolele 109 și 113 Constituția Republicii Moldova, nr. 1 din 29 iulie 1994 [citat 06.12.2022] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=128016&lang=ro .
6. A se vedea art. 2 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr.158-XVI din 4 iulie 2008 [citat 06.12.2022] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=133420&lang=ro .
7. A se vedea articolele 2 și 3 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002 [citat 07.12.2022] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=83605&lang=ro.
8. Legea cu privire la serviciile publice, nr. 234 din 23 decembrie 2021 [citat 07.12.2022] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129764&lang=ro# .
9. Legea cu privire la organizațiile necomerciale, nr. 86 din 11 iunie 2020 [citat 08.12.2022] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129338&lang=ro
10. Codul administrativ al Republicii Moldova, nr. 116 din 19 iulie 2018 [citat 08.12.2022] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=132907&lang=ro .
11. Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435 din 28 decembrie 2006 [citat 08.12.2022] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135047&lang=ro .
12. Legea cu privire la actele normative, nr. 100 din 22 decembrie 2017 [citat 09.12.2022] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134916&lang=ro .